

Commissie Beleid, Projecten en Laboratorium

Conceptverslag commissievergadering
Beleid, Projecten en Laboratorium van 27 november 2024

Aanwezig: de dames Beuling, Eshuis (portefeuillehouder Noord), Hoving, Leenders Lodeizen, Plas en Woortman (portefeuillehouder Zuid).

de heren Berends, Veldsema, De Vries, hoofd afdeling Beleid, Projecten en Laboratorium (secretaris), De Vos (voorzitter)
en mevrouw Maarsingh, bestuurs- en managementassistent (verslag)

Afwezig: de heren Boxen en Mooijman

1. Opening

De heer De Vos opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

De heren Boxen en Mooijman zijn afwezig.

3. Verslag commissie BPL d.d. 19 juni 2024

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 11 december 2024

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Bestuursovereenkomst cofinanciering NSP-GLB 2023-2027

Mevrouw Woortman geeft een korte toelichting op het voorstel en geeft aan verheugd te zijn dat er een bestuursovereenkomst is vastgesteld met de provincie op basis waarvan de regeling Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) kan worden uitgevoerd. Gisteren is de overeenkomst al getekend terwijl er nog besluitvorming dient plaats te vinden. De ondertekening van de overeenkomst heeft vanwege agenda technische redenen op 26 november plaatsgevonden, onder voorbehoud van besluitvorming door het algemeen bestuur op 11 december.

De voorzitter stelt voor om twee vragenrondes te houden, na beide vragenrondes wordt antwoord gegeven door de portefeuillehouder.

Vragen

Mevrouw Lodeizen vraagt wat er gaat gebeuren met het Drentse deel van het gereserveerde budget voor akkerranden dat vrijvalt.

De heer Veldsema merkt op dat het overkoepelend bijna te mooi lijkt om waar te zijn. Maar het waterschap stopt er geld in en uiteindelijk krijgt het waterschap hetzelfde bedrag terug. Dat lijkt vreemd daar tegelijkertijd € 150.000,- overblijft.

De heer Veldsema vraagt wat voor het bedrag van € 580.000,- gedaan kan worden. Kijkend naar de projectbeschrijving kan worden uitgegaan van maximaal € 10.000,- per aanvrager, dat is dan maximaal 58 aanvragen/projecten. Hoe zit het met de besteding, hoe is het de afgelopen periode gegaan. Is de verwachting voor de komende periode dat het geld ook echt nodig is?

Mevrouw Leenders vraagt welke invloed het waterschap heeft op de mate van duurzaamheid van de andere projecten. Er is een ambtelijke commissie die bestaat uit mensen van de provincie Drenthe en ook van het waterschap. Die beoordelen de aanvragen, maar wordt de mate van duurzaamheid ook getoetst. Hoe vindt de algehele toetsing plaats.

Mevrouw Leenders geeft aan dat er veel projecten zijn uitgevoerd. Zijn deze geëvalueerd? Hoe en in welke mate hebben akkerrandenprojecten bijvoorbeeld bijgedragen aan meer biodiversiteit of minder gebruik van gewasbeschermingsmiddelen?

Mevrouw Leenders typeert de samenwerking met de landbouw als positief. Binnen de provincie Drenthe zijn vier waterschappen actief die allemaal getekend hebben. Ieder waterschap is uiteraard verantwoordelijk voor het eigen beheergebied maar vindt er onderlinge afstemming plaats?

Mevrouw Leenders vraagt naar € 150.000,- die het waterschap niet hoeft te besteden aan de akkerranden, dat neemt de provincie Drenthe over, kan het waterschap die voor een soortgelijk doel inzetten?

Mevrouw Hoving vraagt hoever Groningen is met de regeling en waarom loopt Drenthe zo voorop?

Mevrouw Hoving vraagt hoe de verwachte toezegging van € 580.000, tot stand is gekomen en wat kan het waterschap ervoor verwachten?

Mevrouw Hoving vraagt naar de Groen Blauwe diensten, wat houdt dat in?

Mevrouw Hoving vraagt naar de verdeling van het geld, er is een verschil tussen de waterschappen. Hoe is de verdeling tot stand gekomen?

De heer Berends noemt dat de risico's als beheersbaar overkomen. Hoe vindt de monitoring plaats van de projecten?

Mevrouw Beuling sluit aan bij de vraag van mevrouw Leenders over de ambtelijke beoordeling; gaat het middels openstellingen en is die beoordeling zowel door provinciale ambtenaren en waterschap ambtenaren, is dat een soort team met elkaar?

Mevrouw Beuling merkt op dat het GLB-geld pijler 2 betreft, belangrijk is dat dat vooral op het boerenerf landt. Hoe wordt ervoor gezorgd dat dat gebeurt, is er de mogelijkheid tot iets dieper inzicht, er is meer behoefte aan waar moet aan worden gedacht bij die projecten. Hoe komt het geld goed op het boerenerf, gaat het middels openstellingen, subsidieregelingen, wat zijn fysieke investeringen, wat zijn projecten die het waterschap doet? In hoeverre zijn het KRW opgaven of zijn het DAW-opgaven?

Mevrouw Plas vraagt hoeveel en hoe vaak maken agrariërs gebruik van DAW gelden? Is de vorige subsidiepot opgegaan?

In aansluiting op de vraag van mevrouw Beuling is mevrouw Plas benieuwd naar in hoeverre DAW gelden en de daarvoor uitgevoerde maatregelen kunnen leiden tot het beter halen van de KRW doelen.

Mevrouw Plas merkt op het dat het fijn is dat de samenwerking met de Drentse waterschappen en de DAW coördinator goed verloopt.

De heer De Vos sluit aan bij de vraag die is gesteld door mevrouw Leenders; wat te kunnen doen met € 150.000,- voor een soortgelijk doel.

De heer De Vos sluit aan bij de vraag van de heer Veldsema over het heen en weer gaan van het geld.

Beantwoording van de vragen

Mevrouw Woortman noemt dat het budget van € 580.000, - samenhangt met het volume wat het waterschap aan KRW subsidies aanvraagt, daar zit een verband tussen. Er is een verplichting om bij te dragen aan DAW. Een deel van dat budget dient door het waterschap daaraan te worden besteedt en de provincie draagt hetzelfde budget bij.

Als het gaat om de € 150.000,- die valt nu vrij. Dat gaat naar de algemene reserve.

Van de KRW projecten zit een deel in deze subsidie daarnaast investeert het waterschap ook zelf in deze projecten.

Welke invloed heeft het waterschap op de projecten die nu uitgevoerd worden. De provincie is de formele subsidieverstrekker. Het dagelijks bestuur moet iets vinden van de subsidieverordening. Dat wordt opgesteld met de sector; LTO praat mee hierover. Uiteindelijk is het de bedoeling dat er regelingen komen waar draagvlak voor is. Daarmee heeft het waterschap ook invloed op de projecten die uitgevoerd gaan worden.

Er vindt inderdaad afstemming plaats met de andere waterschappen. Ook in de zin om van elkaar te leren, wat werkt wel, wat werkt niet.

Monitoring.

Er zijn best veel agrariërs die meedoen maar niet iedereen. Dat is van invloed op de daadwerkelijke meting van het effect van een project op de kwaliteit van het water. De deelnemers willen graag resultaat zien.

De uitdaging van DAW is om het op te schalen zodat het effect groter wordt.

Als het gaat om inhoudelijke projecten, dan kan een projectenlijst worden gestuurd. Zodat duidelijk is wat al gedaan is en om wat voor projecten het gaat. Wellicht is het goed om in een informatie bijeenkomst bij te praten over de projecten.

Ja, er maken agrariërs gebruik van deze projecten. Om hoeveel gaat het dan is per project anders. In het kader van UPDA zijn er 75 erven en er zijn 20 deelnemers aan het project. De projectenlijst zal worden weergegeven in het kader in het verslag

Zie bijlage met projecten lijst en aantal deelnemers.

Mevrouw Eshuis antwoordt op de vraag hoever Groningen is dat deze provincie nog bezig is, er vinden nog ambtelijke gesprekken plaats. We hopen op besluitvorming door de dagelijkse besturen in maart 2025.

Mevrouw Woortman antwoordt op de vraag over Groen Blauwe diensten dat het maatregelen zijn die een boer op zijn erf/percelen kan nemen die bijdragen aan waterkwaliteit of aan water vasthouden maar die niet wettelijk verplicht zijn.

Het verschil per budget in verschillende waterschappen hangt samen met de aanvraag die wordt gedaan voor de KRW projecten. Als meer wordt aangevraagd dient een groter deel beschikbaar te worden gesteld voor DAW.

Tweede vragenronde

De heer Berends merkt op dat het een uitdaging is en hoopt dat deze wordt aangegaan.

Mevrouw Beuling is blij met de toezegging van het overzicht van de projecten. Het is moeilijk om de verhouding tussen KRW, DAW en ANLb in beeld te krijgen. Verzoek om meer duidelijkheid daarover.

Mevrouw Eshuis geeft aan dat de subsidieregeling inderdaad complex is.

Mevrouw Beuling merkt op dat het gaat om GLB gelden pijler 2, dat is ook DAW.

Mevrouw Leenders merkt aanvullend op ook te zoeken naar het inhoudelijk verband, misschien is het meer een vraag aan de provincie, die heeft de koppeling gelegd. Waarom is dat gedaan, wat is het inhoudelijke verband.

Mevrouw Woortman antwoordt dat die relatie er wel is, het doel is om bij te dragen aan de verbetering van de waterkwaliteit. Het zijn projecten in bijvoorbeeld het UPDA gebied waar het waterschap ook een KRW opdracht heeft. Het antwoord zal worden weergegeven in het kader in het verslag.

Een uitleg over de verhouding tussen deze programma's leent zich beter voor een informerende bestuursbijeenkomst. Deze actie wordt daarom gekoppeld aan de informerende bijeenkomst van 14 mei waarin een inleiding wordt verzorgd over de uitvoering van de KRW en het impulsprogramma.

Mevrouw Plas hoorde de portefeuillehouder operen om hieraan een informerende bijeenkomst te wijden. Zij kan zich hierin vinden. De voortgang KRW en het impulsprogramma staat ook nog op de planning.

Mevrouw Lodeizen vraagt naar aanleiding van het volgende 'omdat reservering van het Drentse deel komt te vervallen wordt het beschikbare budget van de akkerranden bij de volgende meerjarenraming op € 25.000,- geraamd', wat is de achterliggende gedachte hieraan want de akkerranden worden opgenomen in de DAW? Het antwoord zal worden weergegeven in het kader in het verslag.

De akkerranden blijven onderdeel van het ANLb als een blauwe dienst. Omdat de bedragen

voor DAW en ANLb wat betreft cofinanciering in het Drentse deel van ons beheergebied vergelijkbaar is, is besloten om het waterschap het DAW te laten cofinancieren en de provincie Drenthe het ANLb. Hiermee wordt voorkomen dat er onnodig facturen heen en weer gestuurd worden. Aan het einde van de GLB periode vindt definitieve afrekening plaats tussen provincie en waterschap.

Het bedrag van € 25.000,- dat nu gereserveerd wordt, is bedoeld voor realisatie van akkerranden in Groningse deel van ons beheergebied binnen het ANLb.

Mevrouw Lodeizen vraagt naar de mandatering. Als alles ambtelijk wordt geregeld welke besluitvorming heeft het dagelijks bestuur dan nog?

Mevrouw Woortman antwoordt dat de inhoudelijke subsidieregeling langs het dagelijks bestuur komt. De daadwerkelijke beoordeling van aanvragen gebeurt ambtelijk op basis van wat door het dagelijks bestuur is vastgesteld.

Mevrouw Eshuis geeft aan dat projectfinanciering van dit stuk heel complex is. Vrije besteding is niet mogelijk dan wel niet wenselijk, contracten mogen niet worden verdubbeld. Zover bekend was er geen behoefte voor uitbreiding van akkerranden bij de Groninger collectieven en boeren. Het budget loopt volgend jaar voor Groningen nog niet af. Voor deze hele GLB periode blijft € 25.000,- per jaar beschikbaar.

Mevrouw Lodeizen merkt op dat het gevoelsmatig door elkaar loopt.

Het waterschap heeft opgaves die binnen DAW projecten worden gedaan, door de beperkte bijdrage van het waterschap krijgt het waterschap behoorlijk veel.

Simpel gezegd om € 4.2 miljoen te krijgen moet er € 580.000,- worden ingezet. Daar hoeft € 150.000,- dat was gereserveerd voor de akkerranden in Drenthe niet meer te worden ingezet omdat de provincie Drenthe dat doet.

Mevrouw Lodeizen vraagt aanvullend naar de € 150.000,-. Dit bedrag valt vrij voor het Drentse deel. Voor Groningen blijft € 25.000,- beschikbaar.

De heer Veldsema vraagt naar de ordergrootte van 20 deelnemers in een vorig project. Er is

aangegeven dat het wenselijk is dat meer agrariërs in de breedte deelnemen aan dit soort projecten, tegelijkertijd zijn ook die benieuwd naar het effect van deze maatregelen.

Bijvoorbeeld kleine stuwen, is het denkbaar om daar meer op te gaan monitoren, bijvoorbeeld waterkwaliteit daar waar die stuwen wel zijn en daar waar ze niet zijn. Dan is er een aanvullend argument om het peloton over de streep te trekken.

Mevrouw Woortman geeft aan dat als het gaat om waterkwaliteit dat het best lastig is om op grotere schaal daar het effect van te zien.

De gezamenlijke puzzel is hoe kunnen meer agrariërs enthousiast worden gemaakt om hieraan deel te nemen.

Mevrouw Leenders vraagt naar de vrijval van € 150.000,-. Is er geen mogelijkheid om het te bestemmen voor, bijvoorbeeld, extra maatregelen KRW?

Mevrouw Woortman zegt dat het in de algemene reserve komt. Er wordt nu uitgegaan van de beschikbare budgetten, zou een vervolg kunnen zijn.

Het bedrag stond onder de post DAW met het doel akkerranden.

De heer De Vos deelt de vraag van mevrouw Leenders om het vrijvallende geld te nutte te maken. In de vorige periode is een aantal van de DAW projecten bekeken tijdens een excursie van het algemeen bestuur.

Mevrouw Beuling merkt naar aanleiding van de investering in DAW op dat het vaak een bijdrage is aan de investering die de boer doet. Er zijn voldoende financiële middelen nodig om de investering te doen.

Mevrouw Beuling vraagt ter verificatie of met name akkerranden zitten in het ANLb, agrarisch natuurbeheer worden via collectieve contracten met boeren afgesloten dat zij daar wat voor doen en die contracten zijn meestal meerjarig.

Mevrouw Beuling gaat ervan uit dat het vrijvallen van het geld terug wordt gezien als voordeel in de voorjaarsrapportage. Dit wordt bevestigd door mevrouw Woortman.

De heer De Vos geeft een samenvatting voor de terugkoppeling in de vergadering van het algemeen bestuur: de grondhouding is positief over wat er voor ligt, er is veel belangstelling met name naar het effect ten aanzien van de waterkwaliteit, de deelname van de agrarische sector en hoe de gelden landen in de agrarische sector. Hoe de samenwerking is met de bestuurlijke partners en er zijn veel vragen gesteld over de financiering.

Bevindingen:

De commissie neemt kennis van het voorstel.

6. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

7. Sluiting

De heer De Vos bedankt een ieder voor zijn/haar inbreng en sluit de vergadering om 10.48 uur.

Gewijzigd/Ongewijzigd vastgesteld op 29 januari 2025.

Boy de Vries
secretaris

Johnny de Vos
voorzitter